

152

Colecția POVEȘTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

M. SOLOMON

ATENTAT ÎN INFRAROȘU

★

EDITATA DE REVISTA
ȘTIINȚA ȘI TEHNICĂ

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

M. SOLOMON

ATENTAT ÎN INFRAROȘU

★

Coperta-desen: D. IONESCU

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
Anul VII — Nr. 152

cpsf.info

Cititorii au cuvîntul

Ceea ce ne-a plăcut mai mult la povestirile apărute în Colecție este variația locurilor unde se petrece acțiunea, care te poartă de la aștrii cerești situați la distanțe de sute de parseci de Pămînt pînă la deșerturile sau pădurile din inima Africii. In povestiri se împletesc cu măiestrie noțiunile științifice cu acțiunea vie... Ca și alți cititori, dorim și noi ca această colecție să apară săptămînal.

VASILOVICI DOREL-LIVIU
elev clasa a XI-a
VASILOVICI OVIDIU-NECULAI
elev clasa a X-a
Rădăuți

Sînt elev în clasa a XI-a A a Școlii medii nr. 11 Cluj, cu limbă de predare maghiară... Sînt maghiar, și pînă la nr. 80 al Colecției am citit broșurile în limba maghiară, iar acum le citesc cu același interes în limba romînă.

Trebuie însă să vă scriu că broșurile apar neregulat, întîrziind cîteodată și 10 zile. Eu și ceilalți colegi din școală dorim să apară Colecția săptămînal. Cu deosebit interes așteptăm noi lucrări ale marelui scriitor de anticipație I. Efremov.

LAGER OTTO
elev

Acestui cititor al nostru și altora care și-au exprimat dorința să mai publicăm o lucrare de I. Efremov le făgăduim că încă în anul acesta va apărea în Colecție frumoasa lui povestire intitulată „IURTA CIORII".

Posed în biblioteca mea toate numerele de la apariția Colecției și pot să vă spun că citind și recitind aceste povestiri capăt un imbold nou în viața de toate zilele. Trăiesc alături de eroii pozitivi și aș vrea să fiu ca ei, să zdrobesc dușmanul de clasă, să înving forțele naturii și să ajung la acel viitor fericit descris atît de frumos în povestirile Colecției. De aceea caut să le recomand prietenilor și cunoscuților mei. Părerea mea e că aceste povestiri nu trebuie să lipsească din biblioteca tinerilor dornici să cunoască tainele naturii, ale științelor și să învingă forțele care se opun progresului.

CASAPU MIHAI
elev Școala tehnică „Electroputere"
Craiova

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

ATENTAT ÎN INFRAROŞU

CAPITOLUL I

„«LILLY» LA PUTEREA MINUS UNU"

Prin geamurile de cuarţ ale camerei pătrundeau razele soarelui abia răsărit. Pe un suport sidefiu, în apropierea patului, se găsea un radio cu indicator de timp. Era un aparat care dădea secunda şi măsura timpul numai în intervalele dintre emisii.

Tic-tacul delicat al mecanismului era singurul zgomot din cameră.

Laura Oprişan mai dormea. Obrazul smead al fetei, cu sprîncene negre frumos arcuite, odihnea pe perna albastră, *spongioasă, de siliconin* *. *Uşoare tresăriri ale muşchilor sub* pielea fină a feţei trădau trăirea unui vis.

...Pe ţărmul unei mări. Valurile albastre vin şi se retrag în ritmul regulat al unei respiraţii uriaşe. Nisipul marin soarbe mîngîierea lichidă.

Trei copii înalţă un castel de nisip, care creşte prodigios ca în basm. Laura întinde mîna spre construcţia feerică de lumină şi aur. O voce aspră rosteşte: „Soluţie nematematică"... Şi castelul de nisip se destramă.

Vocea lui Victor...

Laura se trezi ca sub privirea a doi ochi. Privirea lui Victor...

---

* Nume imaginar atribuit unui material uşor (masă plastică silico-organică) preparat din nisip, apă şi cărbune (*n.a.*).

cpsf.info

În primele clipe de trezie, o învăluiră amintirile întîmplărilor din ajun. De fapt, ele îi populaseră și visul.

Victor, Franz, „Tigrul“ și Toma...

Chipul lui Toma îi apăru limpede și apropiat. Încercă să rețină imaginea fugară. Se răsuci în pat. Atunci dădu cu ochii de ceasul-radio.

Era ora 6. Cît pe ce să piardă emisiunea zilnică de pedagogie experimentală, care începea la 6 și 10 minute. Declanșă repede selectorul de unde, un dispozitiv care, o dată pornit, se oprea automat, din unitate în unitate, din 5 unități în 5 unități sau din 10 în 10 pe postul de emisie respectiv. După un minut de emisie de probă, în care timp ascultătorul putea reține postul, dacă-i era pe plac, selectorul trecea mai departe. Laura comandă mișcarea din 10 în 10 metri lungime de undă — pasul maxim —, deoarece postul căutat era abia la 90.

Apoi sări din pat, luînd obișnuita poziție pentru gimnastica de înviorare. Era la prima flexiune, cînd o voce aspră, care se auzea ca din cameră, și o bizară asociere a unui nume feminin cu o expresie matematică o făcu să se întoarcă spre aparat:

— „Lilly“ la puterea minus unu... „Lilly“ la puterea minus unu... „Lilly“ la puterea minus unu...

O clipă crezu că acest apel rostit în limba engleză este chemarea unui post de amatori. Dar strigătul care urmă o făcu să oprească, aproape speriată, selectorul.

— Pericol, Mister Almer, pericol!

Era un alt glas.

— Ce-i, Ratek, ce s-a întîmplat? se auzi prompt, încît Laura înțelese că cei doi oameni se aflau în aceeași încăpere.

— Mister Hope, e nevoie urgent de Mister Almer. Depășim traiectoria a treia.

— Almer este în biroul II! Se auzi o ușă trîntită.

Apoi același glas scrîșni printre dinți:

— Ah, idiotul! Era parcă furios că uitase emisia deschisă. Urmă un clinchet scurt și postul tăcu.

Colecția Povestiri Științifico-Fantastice cpsf.info

Era pe 10,00 m lungime de undă. Laura nu prinsese niciodată vreun post aici. Rămase în așteptare. Abia după 3 minute putu să audă din nou:

— „Lilly“ la puterea minus unu... „Lilly“ la puterea minus unu...

Urmă un răspuns.

— *C unu pe N... C unu pe N..*

— „Lilly“ la puterea minus unu...

Urmară șiruri de cifre silabisite, cu pauze între ele.

O senzație de neliniște puse stăpînire pe Laura. Ea apăsă pe selector. Ascultă absentă cele cîteva frînturi de emisie pe undele 40... 50... 80 m. Selectorul trecu și peste emisia de pedagogie experimentală. Ea nu-l întoarse. Nu mai putea urmări nimic. O obseda ciudata emisie de pe 10,00 m. O voce aspră, rea. Numele Almer... Ratek... pericol... traiectoria a treia. Și aceste cifre, care erau, desigur, un cod...

CAPITOLUL II

EXPLORATORII CELULEI

În seara din ajun, Laura avusese oaspeți.

Prietenia ei cu Toma Alexandrescu, cu „Titanul“ și Franz Werner se născuse în timpul colaborării lor la aplicarea metodei biofizice de tratare și reeducare a înapoiaților mintali.

„*Titanul*“ era matematicianul Victor Grozea. Avea 28 de ani. Scurt și îndesat, cu un cap prea mare pentru statura lui, cu o voce puternică și gravă, în contrast cu trupul său scund.

Franz Werner era medic, iar Toma Alexandrescu biofizician ; amîndoi colegi ai lui Victor Grozea. Lucrau toți trei sub conducerea „Tigrului“. „Tigrul“ era porecla profesorului Constantin Mureșan, director al Institutului de fizică biologică.

Era o seară de început de mai a anului 19...

Primii sosiți fuseseră Victor și Franz.

Colecția Povestiri Științifico-Fantastice cpsf.info

De pe lac, ajungeau pe terasă zvonurile jocurilor nautice. Lumini multicolore se aprindeau, se stingeau, se fugăreau pe suprafaţa apei.

În aşteptarea lui Toma şi a profesorului, Laura, Franz şi Victor stăteau pe o banchetă cu spetează, în faţa unei mese uşoare, pe terasa imensă a clădirii lucrătorilor din Institutul de pedagogie experimentală.

Laura asculta amuzată disputa dintre Victor şi Franz.

— Aşa, pigmeule, spunea „Titanul", ţine minte: o soluţie nematematică nu este o soluţie ştiinţifică.

— Dă-mi atunci ecuaţia diferenţială a iubirii!

O clipă, Grozea rămase descumpănit. Nu atît din pricina neaşteptatei replici a lui Franz, cît datorită undei de duioşie din glasul prietenului său.

În stînga Laurei, privindu-i profilul, sprijinit cu cotul de spetează, Franz părea că aşteaptă un răspuns al ei.

Grozea izbucni provocator:

— Dragostea nu face parte din mulţimea obiectelor de care ne ocupăm, pigmeule. Dragostea nu-i o problemă... E un reziduu al relaţiilor din epoca matriarhatului.

— Şi cu care credeam, împreună cu Ghiţă Popîndău, că „iubirea este un lucru foarte mare..."

— Maschezi prost, pigmeule. Parametrul banal al primăverii a perturbat funcţia ta psihologică.

Muzica îi învăluia. Cîteva perechi dansau pe terasă. Laura întoarse capul spre Franz. El se ridică şi schiţă un gest ceremonios de invitaţie.

Din locul său de pe banchetă, Grozea îi privea. Franz era suplu, înalt; mişcările lui erau elegante... Zîmbetele lor atît de apropiate stîrneau o undă de melancolie în ochii lui Victor.

Pe neaşteptate, Laura se desprinse din braţele lui Franz. „Titanul" înregistră cu un fel de bucurie gestul ei. Ea alergă spre estradă şi cu mîna făcu semne largi de chemare.

Victor nu-i vedea pe cei care veneau, dar ştia că trebuie să fie Toma şi profesorul. Într-adevăr, cei doi bărbaţi urcară scara terasei. „Tigrul", cu statura lui impozantă, cu capul masiv sub coama albă, aplecat puţin spre dreapta, păşea alături de Toma Alexandrescu. Laura îi prinse pe amîndoi de braţ şi-i conduse la masă.

Colecţia Povestiri Ştiinţifico-Fantastice cpsf.info

Singurul care lipsea dintre obişnuiţii invitaţi ai Laurei era ciberneticianul Florea Neacşu, care nu mai părăsea clădirea unde urma să se efectueze experienţa nr. 27.

De data aceasta, la masa de pe terasa din Snagov, discuţia se legă în jurul experienţei nr. 27.

Pentru mulţi ascultători, această discuţie putea să pară inaccesibilă. Expresiile matematice, termenii biologici şi chimici prescurtaţi transformau convorbirea într-un fel de cod cifrat.

Prezenţa Laurei Oprişan într-un grup de ciberneticieni şi biofizicieni preocupaţi de probleme experimentale complexe putea să fie o întîmplare.

În realitate nu era nimic întîmplător aici.

Profesiunea de pedagog a Laurei nu spune prea multe despre pregătirea, aplicaţiile şi orientarea ei.

Nu era o simplă absolventă a facultăţii de pedagogie. La Bucureşti urmase într-adevăr cursurile acestei facultăţi, dar concomitent cu studiile de specialitate frecventase cu pasiune cercuri de literatură şi filozofie.

La 22 de ani avea o diplomă de merit. Ea ceru să plece la Leningrad, unde urma să studieze biologia moleculară *, lucrînd în acelaşi timp într-un institut de pedagogie aplicată.

Ideea de a studia biologia moleculară se născuse la unul dintre cursurile facultative de filozofie. Lectorul prezentase un film ştiinţific tratînd interdependenţa fenomenelor în celulele vii. Atunci i se revelase posibilitatea oglindirii celor mai complexe fenomene în imagini artistice. Atunci înţelesese că pentru a modela sufletul copiilor trebuie să înţelegi ce se petrece în nervii lor şi, mai adînc, în celulele ţesuturilor lor, în nucleele celulelor.

Filmul se intitula „Exploratorii celulei" şi prezenta o serie de experienţe de biochimie celulară şi tisulară **. „Eroul" principal al acestui film era o moleculă de ADN ***. Din şcoala medie ştia că moleculele de A D N sînt alcătuite

* Disciplină care se ocupă de studiul sintezelor moleculare in organismele vii *(n.a.)*.

** A ţesuturilor.

*** Acid dezoxiribonucleic: substanţă din nucleele celulelor, cu molecule foarte mari, alcătuite dintr-o grupă zaharică (dezoxiriboza), un radical acid (fosforic) şi o serie de baze organice cu azot. Acizii nucleici în care locul dezoxiribozei îl ia riboza se numesc ARN — acizi ribonucleici. *(n.a.)*.

cpsf.info

din atomi de carbon, hidrogen, fosfor și azot și că au un rol important în dirijarea sintezelor în celule.

Filmul de la cursul de filozofie îi dădu, pentru prima oară, o imagine aproximativă, dar concretă a interacțiunii dintre mediul biologic și moleculele de acizi nucleici, dintre acești acizi și sintezele de substanțe proteinice, dintre structura protoplasmei și fiziologia organismelor, dintre fiziologie și psihologie.

După o prezentare a istoriei biologiei moleculare, pelicula înfățișa o lume de molecule gigante care se mișcau purtate de fluxul sanguin și apa țesuturilor vii. Obiectivul aparatului descoperea rînd pe rînd cîte o moleculă figurată, cu atomii ei, cu legăturile diferite dintre atomi. Și între toate aceste molecule în mișcare una de A D N. Molecula de acid nucleic creștea pe tot ecranul, se modifica sub privirile spectatorilor prin schimbarea orînduirii grupelor de atomi.

Zeci de forme, sute de forme luate de aceleași grupe de atomi, prin schimbarea relativă a poziției lor.

Apoi un fel de cadril uriaș. O moleculă de A D N se desfăcea în două, se reconstituia. Ciocnea celelalte molecule. Un dans în care toate moleculele aveau rolul lor, dar cea de A D N impunea o anumită mișcare, un anumit sens combinărilor, ruperilor și refacerilor pe scena imensă a nucleului celular.

Un alt tip de moleculă A D N. Un nou dans asemănător cu cel dintîi și totuși deosebit printr-un amănunt.

Moleculele păreau că au o personalitate, pe care le-o dădea așezarea spațială a grupelor de atomi. Și fiecare tip de moleculă de acid nucleic influența în felul ei sintezele în celule...

Filmul acela a fost elementul determinant al orientării Laurei Oprișan spre biologia moleculară.

După trei ani de studii la Leningrad, pedagoga Oprișan deveni biochimistă.

Sensibilitatea artisticului, subtilitatea gîndirii materialist-dialectice și ideile clare despre obiectul și metodele pedagogiei se îmbinau în pregătirea Laurei.

Așa se explică prezența ei în grupul de ciberneticieni și biofizicieni.

Lucrarea cercetătorilor romîni de sub conducerea profesorului Mureșan era, de fapt, o verigă în istoria biologiei moleculare.

Colecția Științifico-Fantastice cpsf.info

Ei injectau în corpul animalelor — alimentate în mod special — substanțe chimic active și acționau simultan asupra organismelor animale cu radiații gama și corpusculare. Substanțele injectate nu erau molecule gata formate, ci fracțiuni de moleculă, care se integrau chiar în celule, sub influența activantă a radiațiilor. Se dirija astfel sinteza unor acizi nucleici în celulele vii.

Pentru a evita efectele dăunătoare ale radiațiilor asupra organismelor supuse experienței, se folosea o metodă de protecție biochimică. Înaintea fiecărei doze de radiații se injectau, de la distanță, substanțe protectoare (și ele sub formă de fracțiuni moleculare).

Lucrînd astfel, cercetătorii urmăreau să creeze în organismele animale substanțe radioprotectoare, care se puteau apoi autoreproduce în celule.

De la animale urmau să treacă la oameni loviți de maladii aparent ireversibile.

Rolul pedagogului intervenea mai ales în această ultimă fază. Dar, tocmai pentru a fi temeinic pregătită în vederea acestui stadiu final, Laura Oprișan se interesa îndeaproape de mersul experiențelor, de tot ce era în legătură cu experiența în pregătire.

*

La una dintre întrebările profesorului, Toma scoase pe masă un carnețel de note și, cu ochii pe cifrele notate, răspunse:

— Au fost supuse experiențelor individuale programate... 324 de animale. În ... 82% din cazuri s-a confirmat creșterea proporției de A D N-epsilon și s-au putut urmări modificările survenite în sinteza proteinelor.

— Efecte letale? *

— Au murit două maimuțe.

Adresîndu-se de astă dată lui Franz Werner, profesorul întrebă:

— Ce ne-ai putea spune, doctore, despre cauzele efectului letal?

— Jertfe ale științei, maestre ... adică ale ignoranței noastre.

---

* Mortale (*n.a.*).

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

„Tigrului" îi fu greu să-şi reţină o umbră de zîmbet.

— Explică-te, Franz Werner!

— Maimuţele făceau parte din lotul de zece animale-martor, în care nu se injectau substanţe radioprotectoare. Ieşiseră din convalescenţă — după o gripă virotică — abia cu trei zile înaintea experienţei. Intensitatea luminescenţei medalionului * indica o doză mult sub limita suportabilă. Şi totuşi animalele au murit. Examinarea lor după moarte a arătat profunde modificări ale apei din ţesuturi. Am tras concluzia că gripa virotică reduce mult şi pentru vreme îndelungată pragul de rezistenţă naturală a organismelor la radiaţii.

— Hm... grozavă concluzie. Mi se pare că descoperi şi tu lucruri de mult descoperite. Oricum, să-mi prezinţi mîine fişele de observaţie. Şi tu, Grozea, cum stai cu calculul tabloului probabil al structurii albuminelor din celulele organelor sensibile la radiaţii?

— Pentru rezolvarea problemei, răspunse matematicianul, am făcut abstracţie de toţi factorii auxiliari, păstrînd ca element determinant molecula de A D N-epsilon şi calculînd mulţimea de combinaţii ce se pot realiza cu cei 40 de aminoacizi cunoscuţi. Apoi...

— Nu, nu aşa, mormăi profesorul. Simplifici în mod nepermis. Nu ne putem opri la un singur element determinant. Dialectica transformărilor biologice nu poate fi prinsă în asemenea tipare clasice.

— „Titanule", o soluţie pur matematică nu este o soluţie ştiinţifică, strecură Franz.

Grozea îşi muşcă buzele.

Observaţia ironică a lui Franz îi aminti Laurei de obligaţiile ei de gazdă.

— Daţi-mi voie, dragii mei, să îngrijesc puţin de metabolismul vostru...

După ciocnirea păhărelelor, după cîteva glume ale lui Franz, experienţa nr. 27 reveni în discuţie.

---

* Pentru a sesiza intrarea în zonă radioactivă, se foloseşte un mic dispozitiv în formă de nasture sau de medalion care cuprinde o sare (sulfură de zinc sau iodură de sodiu activate cu taliu) luminescentă în mediu radioactiv. Intensitatea luminescenţei poate fi folosită pentru măsurarea fluxului radioactiv *(n.a.)*.

Colecţia Povestiri Ştiinţifico-Fantastice cpsf.info

CAPITOLUL III

EXPERIENȚA Nr. 27

Experiența din 24 mai 19... era condusă de ciberneticianul Florea Neacșu. Din camera de comandă, acesta putea observa pe fiecare operator în parte.

Totul părea să fie în regulă. Sursele de radiații răspundeau perfect la comenzi. Aparatele de măsurat înscriau cuminți, pe benzile albe, variațiile valorilor. Protecția antiactinică era asigurată.

Totul părea să fie în regulă. Și totuși ... Neacșu ezita să lanseze semnalul de pornire.

N-ar fi putut preciza elementele care-i creau senzația unei neliniști. Poate ușoara abatere de la normal a fondului cosmic înregistrat în buletinul meteorologic. Poate tresărirea bruscă a cîtorva animale sau un gest nervos de-al lui Toma în cabina lui.

Neacșu ezita ... Toți cercetătorii erau cu ochii pe cronometre. Întîrzierea lansării semnalului ar fi încurcat totul. Florea anunță la dispozitivul-dispecer:

— Atenție, atenție. Nu manevrați decît în momentul lansării semnalului optic.

Florea privea platoul de experiențe. Totul aștepta, într-o stranie încremenire, semnalul.

Animalele, în stare de somnolență, zăceau nemișcate în boxele lor, care umpleau aria centrală a cîmpului de observație.

Clădirea unde se găseau cercetătorii și aparatele de comandă și control era un edificiu cu trei etaje și o cupolă emisferică ce ocupa un arc de 30° în partea de nord a cîmpului de experiență. Pereții și plafoanele încăperilor erau transparente, astfel încît, privind din camera de comandă centrală, montată pe un platou rotitor, Neacșu își putea vedea toți colegii stînd în fața pupitrelor, unii deasupra celorlalți, ca suspendați în aer.

Pregătirile acestei experiențe duraseră șase luni. La lucrări colaborau biologi, medici, fizicieni și echipe de ciberneticieni ai Institutului de fizică biologică.

Toate încercările de pînă atunci erau pozitive. Experiențele pe grupe mici de animale dăduseră rezultate excelente.

cpsf.info

Acum însă nu mai era vorba despre cercetări efectuate doar în laborator. De față erau reprezentanții presei, care așteptau un rezultat definitiv. Orice greșeală ar fi putut duce la un eșec.

Lumea toată privea la el.

Ironiile lui Franz ... privirea gravă a lui Toma ... mormăielile „Tigrului" ... Imaginile se fugăreau cu repeziciune înaintea clipei hotărîtoare.

Pentru a se rupe de toate acestea, pentru a putea gîndi clar, Neacșu privi spre al doilea etaj al clădirii din față. Acolo, cu mîna pe maneta de comandă, cu ochii ațintiți asupra ecranului de reacție, se găsea Toma Alexandrescu, „omul soluțiilor exacte". Toma aștepta semnalul; toți cercetătorii așteptau semnalul. Trecuseră două secunde peste ora stabilită. Trebuia să înceapă, trebuia...

Cu o întîrziere de două secunde și trei zecimi, semnalul începerii operațiilor fu lansat. Conform programului, se puseseră în funcțiune, simultan, sursele de radiații și aparatele de control al reacțiilor biologice. Aparatele automate de filmat înregistrau pozițiile și mișcările animalelor. Instrumentele de explorare biochimică de la distanță (bazate pe recepția semnalelor de la atomii marcați introduși în organism o dată cu alimentele) urmăreau transformările din sîngele și organele animalelor, tratate în prealabil cu substanțe radioprotectoare. Mașinile de calcul integrau și trasau curbele de variație a concentrației în acizi dezoxiribonucleici.

Totul se repetă ca în experiențele anterioare și potrivit prevederilor cuprinse în planul inițial.

Efectul dozelor progresive de radiații era compensat de substanțele radioprotectoare. Reacțiile biochimice din sîngele și țesuturile animalelor decurgeau aproape normal.

Cercetătorii urmăreau înfrigurați evoluția curbelor de pe ecranele înregistratoarelor. Florea gusta un amestec de bucurie intensă și curiozitate.

Dar cu două minute înainte de a se fi dat semnalul de încheiere a operațiilor, pe ecrane începu un dans dramatic al curbelor. Efectul fu catastrofal. 70% din animalele supuse experienței fură lovite de efectul actinic letal. Se prevedea moartea lor în curs de cîteva ore, din pricina radiațiilor radioactive.

*

Colecția Povestiri Științifico-Fantastice cpsf.info

Şedinţa colectivului de conducere a cercetărilor, prezidată de profesorul Mureşan, avu loc îndată după terminarea experienţei. Se luă hotărîrea de a se suspenda lucrările pe o durată nedeterminată, pînă vor fi lămurite cauzele perturbaţiilor.

Această hotărîre fu comunicată corespondenţilor agenţiilor de presă, fără nici o lămurire suplimentară.

Cererea lui Franz Werner de a se experimenta pe el — în aceleaşi condiţii — protecţia antiactinică fu respinsă categoric. Profesorul îl măsură pe Franz din cap pînă în picioare, înainte de a-i şuiera printre dinţi:

— Ai greşit adresa şi epoca, tinere. Îţi amintesc că sîntem la sfîrşitul mileniului II, într-o ţară socialistă. N-avem *energii omeneşti de risipit. Nu eşti fluture, ci cercetător* ştiinţific. Nu ne interesează gesturile hazardate, ci actele gîndite. Problema e pusă. Ne interesează soluţia.

Franz avusese de gînd să desfăşoare o pledoarie pentru ideea lui, dar tonul directorului îl făcu să înţeleagă că orice stăruinţă era de prisos.

CAPITOLUL IV

EFECT IN INFRAROŞU

În luna iunie avea să se ţină la Paris Congresul de fizică biologică aplicată. Toma Alexandrescu, Franz Werner şi Laura Oprişan făceau parte din colectivul de fizicieni, fiziologi, medici şi pedagogi care pregăteau, sub conducerea profesorului Constantin Mureşan, materialele pentru acest congres.

Toma avea de redactat lucrarea „Metoda biofizică de tratare a înapoiaţilor mintali". Era prima lui comunicare internaţională.

Cercetarea metodelor de protecţie împotriva radiaţiilor, la care participase, forma unul dintre punctele referatului său. Dacă şi această experienţă ar fi dat rezultate pozitive, *cercetătorii romîni ar fi putut prezenta în faţa congresului* şi perspectivele rezolvării celei mai complicate probleme a tratării înapoiaţilor mintali: consolidarea efectului tratamentului. Era dureros ca, fiind convins de valabilitatea metodei,

Colecţia Povestiri Ştiinţifico-Fantastice cpsf.info

să fii obligat să spui: „Experiențele pe grupe mari de animale n-au confirmat..."

Pe masa de lucru a biofizicianului Alexandrescu se îngrămădeau sute de fișe cu rezultate, planuri de redactare și indicații scrise ale profesorului Mureșan.

Ca să nu fie tulburat de nimeni, Toma puse în funcțiune automatul de izolare a apartamentului. Cînd cineva suna la ușă, dinăuntru nu se auzea țîrîitul, iar vizitatorul primea răspunsul stereotip al automatului: „Toma Alexandrescu nu este disponibil", „Toma Alexandrescu nu este disponibil". În asemenea condiții, chiar și „Titanul" se lăsa păgubaș.

Televizofonul răspundea invariabil: „Nu deranjați", „Nu deranjați"...

Astfel izolat de lume, Toma lucra cu îndîrjire, clasificînd materialul, extrăgînd datele esențiale, sistematizîndu-le. De zeci de ori revenea asupra unei idei și asupra locului ei în ansamblul referatului. Lucrarea trebuia să reziste nu numai discuțiilor de la congres, dar în primul rînd cercetării atente a „Tigrului" și mai ales, o! mai ales, examinării critice a „Titanului".

Parcă-l auzea pe matematicianul Victor Grozea exclamînd la răsfoirea referatului: „Exprimare neriguroasă, pigmeule", „Basme de adormit copiii". Și nu i-ar fi trăsnit prin minte să definitiveze lucrarea înainte de a-l consulta pe Victor Grozea. „Proba Grozea" era proba de foc a controlului matematic.

Timp de 48 de ore, cît își fixase Toma pentru elaborarea finală, nimeni n-a putut intra cu el în comunicare directă sau indirectă.

*

În laboratorul directorial al Institutului de fizică biologică, profesorul Constantin Mureșan stătea la uriașu-i birou, iar în fața lui, pierdut într-un fotoliu imens, Victor Grozea. „Tigrul" îl considera ca pe unul dintre cei mai dotați matematicieni ai tinerei generații.

Profesorul îl chemase după primirea unei comunicări de la astrofiziciana Sien-Lu. Cercetătoarea chineză lucra de cîțiva ani la un studiu despre coroana solară. Ea folosea pentru examenul coroanei niște filme speciale sensibile la radiațiile

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

infraroșii. Pe miile de metri de peliculă cinematografică developată, ea observase de trei ori o variație ciudată a intensității radiației. Fenomenul ar fi putut să fie atribuit unui obiect cosmic care — în momentul cinematografierii — s-ar fi găsit în conjuncție cu Soarele, adică s-ar fi interpus între Soare și aparatul de filmat. Era un fel de eclipsă cu intensificarea radiațiilor infraroșii. Pata de pe peliculă era prea mare și prea perfect conturată pentru a fi atribuită unui meteorit în trecere accidentală. Apoi cele trei reveniri, la interval de 9 zile, erau destul de apropiate, așa că era exclusă posibilitatea repetiției unui fenomen accidental.

Cercetătoarea Sien-Lu își trimitea în mod curent rezultatele cercetărilor pe adresa profesorului Constantin Mureșan, care fusese șeful ei de catedră la Institutul de fizică aplicată din București.

Profesorul puse în fața lui Grozea, pe masă, scrisoarea cercetătoarei chineze, copiile filmului și schița de localizare.

— Cred, Victore, că aici e o treabă pentru tine.

(Grozea era unul dintre puținii colaboratori care se bucurau de privilegiul de a-și auzi numele mic rostit de maestru.)

— Să încerc analiza...?

Profesorul întrerupse întrebarea lui Grozea:

— O, nu. Nu cred că este posibil să rezolvăm problema doar din condei. M-am gîndit la iminenta ta instalare pe satelitul-fix sovietic, pe „Microtellus 4“. Cred că merită să urmărești atent fenomenul semnalat de Lu. De altfel, pe „Microtellus 4“ vei avea prilejul să colaborezi cu ea.

(Grozea roși, mustrîndu-se că nu surprinsese la timp intențiile „Tigrului“, dar și de plăcere la gîndul că tocmai el a fost ales pentru o treabă ca asta.)

Profesorul era cu arătătorul pe pata abia vizibilă de pe peliculă:

— Trebuie urmărită cu stăruință variația fenomenului. Și subliniez: nu-i vorba numai de o problemă de matematică. Simt aici ceva mult mai complex.

— Fiți sigur că..., îngăimă Grozea.

— Sînt sigur, Victore.

*

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

Ieşit din laboratorul directorului, Victor Grozea străbătea străzile fără să vadă pe nimeni. Murmura: „Efect în infraroşu", „Efect în infraroşu". Visul unei descoperiri epocale îl înaripa. Parcă vedea undeva imprimat: „Efectul Lu-Grozea-Mureşan". Nu, nu chiar aşa: „Efectul Lu-Mureşan-Grozea". Trecătorii pe care-i întîlnea nu mai erau astăzi supărător de înalţi. Matematicianul se simţea invadat de limpezimea văzduhului primăvăratic. Şi i se păru aproape firesc să fie luat la braţ şi din dreapta şi din stînga. Erau Franz şi Laura. Il zăriseră de departe pe Victor şi, bănuindu-l pierdut în cerul infiniţilor de ordin superior, hotărîseră să-l readucă pe pămînt prin *atingerea lor*.

Fără nici o introducere, Franz reluă convorbirea de la Snagov.

— *Gata ecuaţia dragostei şi soluţia* matematică a sintezelor celulare?

— Încetează cu răutăţile, Franz, spuse Laura. Noroc, Victore!

— Noroc, eroilor! Şi nu te teme, Laura, n-am de gînd să intru în turbinca spiritelor lui Franz. Pentru mine e prea strîmtă. Încotro?

Laura era plăcut surprinsă de calmul şi siguranţa lui Victor. În ochii săi juca un licăr de triumf. Şi *nimic din* privirea de atunci, de pe terasă. Figura lui, de obicei frămîntată, era destinsă.

Răspunsul Laurei veni cu o mică întîrziere:

— Franz vrea să mă convingă să-l luăm cu asalt pe Toma.

— Atac şi eu fortăreaţa.

— Perfect, e destul să vorbeşti tu, că zidurile cetăţii se vor şi prăbuşi, spuse Franz.

— Va fi suficient magnetismul spiritului tău, Franz. Sau, în orice caz, unda celei de-a treia prezenţe.

Laura nu reacţionă la gluma stîngace a lui Grozea.

— Răi mai sîntem, copii. El munceşte şi noi, ca *nişte* pierde-vară zgomotoşi, venim să-i tulburăm liniştea. Cine ştie ce analize complicate efectuează el pe materialul adunat.

— Geniul nu face analize, *decretă Franz.*

— Inversa, în orice caz, nu este un adevăr, ripostă Laura.

— Ba, dacă inversa ar însemna marea sinteză...

— Mă *sperii, Franz! Nu* cumva ne pregăteşti surpriza unei „mari sinteze"?

COLECŢIA POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE cpsf.info

— Nici o grijă, Laura. Renunț în favoarea altora și asta numai pentru că nu aspir la poziția singulară a omului ieșit din comun.

— Dar la ce aspiri tu, modest pigmeu? întrebă Grozea.

— La eliberarea de orice urmă de prejudecată, „Titanule". Prejudecățile ne împing spre prăpastia ridicolului. E singura prăpastie de care mi-e groază.

Suna aproape grav ceea ce spunea *Franz.*

Ajunseseră la marea turnantă a magistralei 23 August. Trenbuzul îi ducea spre centura II. După două minute urcau spre aleea castanilor unde locuia Toma.

*

Cînd sună la ușa de intrare, Laura avu o ușoară strîngere de inimă, auzind vocea indiferentă a automatului:

— Intrați, sînteți așteptați.

În spatele ei, Franz declamă:

— Au căzut zidurile numai la atingerea delicată a unui deget.

Intrară cu toții în apartamentul lui Toma. Pretutindeni domnea o ordine desăvîrșită. *„Parametrul Toma"* — numea ironic Franz această meticuloasă aranjare a bibliotecii personale, a covoarelor, a mobilelor.

Primul oaspe al lui Toma, cel în fața căruia s-a deschis intrarea blocată, de îndată ce s-au scurs cele 48 de ore, era Florea Neacșu.

Prezența lui Florea determină cursul discuțiilor spre problema perturbațiilor intervenite în cursul experienței nr. 27.

Toma elaborase o ipoteză personală cu privire la cauzele eșecului. O exprima acum pentru întîia oară.

— *Am notat unele date*, spuse el, care m-au condus la o presupunere prea hazardată pentru a fi supusă analizei într-un grup mai larg. În fața voastră însă m-aș putea încumeta s-o formulez. Iată faptele: majoritatea animalelor care au scăpat neatinse se găseau — în timpul experienței — sub terasă, protejate deci împotriva radiațiilor cosmice, dar în raza de acțiune a emițătoarelor noastre.

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

— Ipoteza cosmică..., făcu ironic Grozea. Nu înțelegi că intensitatea...

— Lasă-l să continue! îl mustră cu oarecare bruschețe Neacșu.

— Așadar, reluă Toma, animalele adăpostite împotriva unei radiații venite de sus s-au comportat normal. În al doilea rînd, este exclus ca excesul de raze gama înregistrat să provină de la sursele noastre. Am recontrolat toate punctele de emisie și toate înregistrările. Totul apare ca o perturbație cu sursă externă. Și, în sfîrșit, relatarea Laurei...

— Dar despre ce relatare-i vorba? întrebă Grozea.

— Crezi, Toma, că... are într-adevăr vreo legătură? spuse Laura.

— Bănuiesc. Recunosc că este puțin probabil, foarte puțin probabil, dar în nici un caz exclus. Încearcă să repeți. Este oricum interesant să verific dacă am notat exact.

Și Laura reproduse frîntura de discuție auzită pe lungimea de 10,00 m. Franz zîmbea. Era gata, ca de obicei, să plaseze o ironie, dar privirea Laurei dizolvă intențiile lui caustice.

Toma își reluă expunerea.

— Pe aceste elemente s-a clădit presupunerea mea, pe care n-aș îndrăzni deocamdată s-o comunic altora: un grup de indivizi interesați să compromită experiențele noastre emit radiații perturbante într-o anumită fază a operațiilor. Recunosc insuficiența datelor și, dacă vreți, absurditatea legăturii pe care am făcut-o între întîmplarea relatată de Laura și celelalte elemente. Știu că probabilitatea unei asemenea legături este mai mică de unu la un milion, dar cele ce s-au petrecut la experiența nr. 27 pledează în favoarea ipotezei mele.

Niciodată nu puteai ghici după înfățișarea lui Florea Neacșu acordul sau dezacordul lui. Colegii îl porecliseră „Impenetrabilul". El lăsă să se scurgă cîteva secunde de tăcere. Apoi spuse ca într-o doară:

— Mi se pare că mai este de luat în considerare un element.

— Care anume? întrebă de data asta Toma.

COLECȚIA Povestiri Științifico-Fantastice cpsf.info

— În cursul experienței am primit ca de obicei comunicările Comitetului de meteorologie. Printre datele comunicate am putut observa o cifră ușor scăzută a radiației cosmice.

Franz fluieră a mirare.

Toma scoase din sertarul biroului său cîteva reviste englezești. Și arătă celorlalți niște articole însemnate de el cu roșu.

Unele reviste și emisiuni ale posturilor din lumea capitalistă reeditau — sub titlul pompos de „informație științifică neconfirmată“ — povestea despre recepționarea unor semnale din partea unor ființe extraterestre. Lipsite de viață afectivă, dar capabile să folosească surse de energie cosmică pentru a acționa conform concluziilor lor „strict raționale“, aceste făpturi extraterestre ar interveni în acțiunile de pe Pămînt. Din păcate, nu există încă mijloacele necesare pentru detectarea acestor acțiuni. În concluzie, explicația multor fenomene „neexplicabile“ din economia și viața socială a oamenilor de pe Pămînt ar putea fi găsită în intervenția acestor ființe cosmice.

De absurditatea acestor povești — care înviau zeii antichității îmbrăcîndu-i în veșminte noi de „emițători de unde“ și „colectori de energie cosmică“ — erau convinși cu toții. Ele reprezentau obișnuitele metode de difuzare a inepțiilor mistice, încercarea de a îmbrăca în haine mai acătării jalnicele superstiții și prejudecăți religioase. Nu sensul acestor comice divagații pe teme pseudoștiințifice stîrnise opoziția lui Victor, ci ideea lui Toma cum că lansarea acestor povești ar fi avut vreo legătură cu experiența nr. 27.

Toma susținea că toate aceste „știri“ și „comentarii“ erau difuzate pentru a pune pe seama unor monștri raționali extrapămînteni ceea ce era de fapt acțiunea unor răufăcători foarte terești, instalați pe vreun teritoriu al zonei capitaliste.

Matematicianul se năpusti asupra ipotezei lui Toma.

— Ceea ce susții este absurd. Cine poate fi acest observator „răufăcător“? În ce poziție se poate afla el față de coordonatele locului experienței? Ce precizie atribui inter-

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

venţiilor lui de la distanţă? Trebuie să fim riguroşi. Fantezia o fi bună la ceva, dar aici ne trebuie fapte şi logică.

— Din nefericire nu-ţi pot oferi prea multe fapte, Victore. Şi mie-mi plac soluţiile exacte, dar deocamdată ne este necesară o ipoteză de lucru. Iată deci ce cred eu. Dacă emisia prinsă de Laura are vreo legătură cu problema noastră, atunci nu poate fi vorba decît despre un nucleu de observaţie, aflat pe un teritoriu străin, de unde emite radiaţii perturbante; drept ecran pentru reflectarea lor ar putea folosi Luna sau un alt corp situat la o înălţime şi distanţă de noi convenabil alese. Iar faptul că recepţia Laurei are legătură cu experienţa noastră mi se pare aproape dovedit.

Cele spuse de Toma le dădu prilejul să întoarcă pe toate feţele cuprinsul emisiei interceptate de Laura. Toma înscrisese în carnetul său tot ce le relatase Laura.

Dezbăteau sensul probabil al expresiei „«Lilly» la puterea minus unu“, făceau tot felul de supoziţii asupra naţionalităţii misterioşilor emiţători pe lungimea de 10,00 m, asupra sensului iniţialei C.

În focul discuţiei, Laura adăugă un element nou:

— După întreruperea acelei bizare discuţii, au început să fie transmise şiruri de cifre. Erau rostite în grupe de una sau două, cu pauze între ele: 5... 55..., 20... 11... Cred că am auzit aceste cifre.

Grozea era gata să intervină „tare“.

Franz însă îi făcu semn să tacă, deoarece observase intenţia lui Florea de a-şi exprima şi el părerea.

— „Tigrul“ aşteaptă de la noi soluţia problemei, spuse ciberneticianul. Mi se pare încă prematur să ne lansăm în discuţii contradictorii, cînd ne găsim încă pe un punct de plecare atît de slab conturat. Singurul lucru pe care l-am avea de făcut, pînă după congres, este să ne comunicăm reciproc orice observaţie care ni s-ar părea legată de fenomenul perturbaţiilor. De acord, Grozea?

— Perfect de acord, răspunse Franz în locul lui Grozea. Iar pentru momentul solemn al despărţirii noastre propun un păhărel de Segarcea.

COLECŢIA POVESTIRI ŞTIINTIFICO-FANTASTICE cpsf.info

Cîteva clipe, Grozea păru absent. Ghiceai în tăcerea lui, în fuga luminilor din ochii săi urmărirea unui gînd anume. Şi deodată izbucni:

— Vom găsi soluţia, pigmeilor!

Dar nimeni nu sesizase hotărîrea şi siguranţa ciudată din vocea lui Grozea, acoperită de sunetul cristalin al paharelor ciocnite.

CAPITOLUL V

OMUL CU 10 MILIREMI *

Biologi, fizicieni, chimişti, fiziologi, medici, pedagogi, psihologi şi matematicieni din 68 de state participau la congresul din capitala Franţei.

Profesorul Sicard de la Sorbona, ale cărui lucrări în domeniul biochimiei sistemului nervos erau cunoscute în lumea întreagă, fusese ales, în unanimitate, preşedinte al congresului.

În cuvîntul de deschidere a lucrărilor, Sicard, după ce prezentă participanţilor o schiţă a dezvoltării fizicii biologice, se opri la obiectul lucrărilor congresului:

„Am depăşit pragul cunoaşterii fenomenelor ce se petrec în celula nervoasă. Colaborarea savanţilor din lumea întreagă a dat cercetărilor acel ritm care ne-a făcut să elucidăm multe enigme ale fiziologiei sistemului nervos. Doar cîteva decenii au trecut de cînd am început să folosim în cercetarea ţesuturilor microscoapele electronice, roentgenografia şi izotopii radioactivi. Sînt mai puţin de zece ani de cînd sondele cu semiconductori ne transmit variaţiile energetice ce se produc în organismele vii, de cînd dinamica transformărilor fizico-chimice, care stau la baza interacţiunii dintre circuitul nervos şi hormonal, nu mai este o terra incognita **. Pornind de pe aceste baze, ofensiva internaţională a oamenilor de ştiinţă a cunoscut victoriile ce vă sînt cunoscute în do-

* *Rem* — unitate a debitului de radiaţie radioactivă *(n.a.)*.

** Pămînt necunoscut (în l. latină).

COLECŢIA ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE cpsf.info

meniul terapeuticii. Formele de cancer rebele la tratamentul biochimic sînt acum cazuri singulare; îmbătrînirea înainte de vreme se vindecă astăzi în toate clinicile moderne. După rezolvarea definitivă a problemei epilepsiei a venit timpul să atacăm frontal maladiile sistemului nervos, care mai mențin în infirmitate milioane de oameni.

Și, în sfîrșit, a venit vremea să ne strîngem forțele, pe plan internațional, pentru a generaliza aplicațiile științei capabile să amelioreze condițiile de viață ale umanității. Sute de milioane de oameni din Africa, America de Sud, India și chiar din S.U.A. mai suferă de pe urma efectelor unei subalimentații și ale unei oboseli acumulate de generații. Astăzi, cînd se aplică acordul de dezarmare generală, uriașele fonduri de rezervă de care dispun statele mari fac posibilă o vastă ofensivă împotriva tuturor bolilor care mai rod omenirea.

Congresul nostru încearcă să pornească această nouă ofensivă.

Îmi veți îngădui să mă consider — la 70 de ani — destul de tînăr pentru a participa împreună cu dv., de pe întîia linie a frontului, la această bătălie".

Referatul comun sovieto-indian cu privire la efectele îndepărtate ale radiațiilor radioactive stîrni discuții pasionate.

Biochimiștii puneau întrebări amănunțite cu privire la metodele folosite pentru studierea pe viu a schimbărilor în compoziția protoplasmei.

Biofizicienii făceau observații cu privire la noile metode de măsurare a transferului de energie * pe nervii activi și pe cei în stare de odihnă și cereau mereu alte amănunte în legătură cu înlocuirea legăturilor nervoase prin semiconductori organici de sinteză **.

---

* Transportul energiei, pe care organismul o primește de la mediu, în interiorul celulelor și de la celulă la celulă *(n.a.)*.

** Substanțe organice sintetizate în laborator care pot îndeplini — datorită structurii lor electronice — diferitele funcțiuni de amplificare, redresare și modulare a curenților pe care le îndeplinesc tuburile electronice sau semiconductorii de germaniu și siliciu *(n.a.)*.

COLECȚIA ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

La rîndul lor, matematicienii-calculatori cereau lămuriri cu privire la noua maşină de dimensiuni minuscule descrisă în cadrul referatului şi cu ajutorul căreia puteau fi interpretate rezultatele măsurărilor biofizice.

Doisprezece cercetători sovietici şi indieni, reprezentanţi ai grupului care efectuase lucrarea, răspundeau la întrebări, aduceau completările cerute, expuneau noile probleme ivite în cursul muncii lor şi planul cercetărilor viitoare.

Tocmai cînd profesorul Sicard se pregătea să încheie dezbaterea în jurul referatului, s-a înscris la cuvînt o femeie. Avea cam 30 de ani. În felul în care-şi începu intervenţia, în tonul şi glasul ei era ceva neplăcut, poruncitor.

Se anunţase la cuvînt sub numele: dr. Karin Celsing.

*

Toma Alexandrescu se oprise în faţa unui tablou din holul de la parter al clădirii în care se desfăşurau lucrările congresului. Pe lîngă el trecu un bărbat cu părul cărunt, înalt, puţin adus din spate, îndreptîndu-se spre scările ce duceau în aula centrală.

Biofizicianul romîn porni şi el spre aulă. Tocmai dădea să urce scările, cînd omul de adineauri ajunse în faţa uşii. Toma se opri o clipă, observînd că necunoscutul dinaintea lui priveşte iscoditor în preajmă. Apoi individul se opri în faţa unuia dintre contoarele de radiaţii în funcţiune, din grupa aparatelor expuse de fizicienii englezi. Omul mişcă uşor braţul în faţa contorului şi stărui în repetarea acestui gest. De jos, de unde se găsea, Toma putu să vadă că becul aparatului de numărat particule radiante se aprinde semnalizînd alarma. Intrigat, urcă iute treptele, cu gîndul să-l urmărească pe acest om. Citi, în trecere, pe înregistratorul contorului: 10 miliremi. Îl descoperi uşor în aulă. Stătea rezemat de balustrada balconului, privind pe deasupra oamenii, scena, sala. Chiar din poziţia aceea se putea observa că are un tic ciudat: un fel de convulsie a umărului. Blond, cu părul răvăşit, cu figura mobilă, slab şi înalt, omul părea

ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE
cpsf.info

frămîntat și izolat de lume. Toma îl urmări mai tot timpul. Nu-l văzu niciodată adresîndu-se vreunui vecin; nici în fumoar nu vorbi cu nimeni. Doar o femeie destul de tînără se apropie de el, la un moment dat, și începu să-i șoptească din cînd în cînd cîte ceva.

Cine era acest om? Din ce țară venise? Toma se așeză în partea opusă a balconului, astfel încît să-l poată privi din profil. Avea o înfățișare de nordic.

Părea prea puțin interesat de cele expuse la tribună. Nu sublinia cu nici un gest acordul sau dezacordul său. Cînd frumusețea vreunei idei exprimate și aprobarea unanimă încălzeau sala și stîrneau aplauze vii, el nu bătea din palme. Uneori doar, ca un fel de ripostă la vreo expresie a referentului sau la vreo reacție a sălii, convulsia umărului i se accentua.

Fascinat de strania mască a necunoscutului, Toma nici nu băgase de seamă că vecina acestui om luase cuvîntul. Deodată însă, în tăcerea gravă a sălii, auzi:

— ...Independența în concepții, independența în acțiune a grupului de cercetători pe care-l reprezint îmi îngăduie să-mi exprim un punct de vedere liber de constrîngerea vreunei organizații statale.

Apoi, cu un accent de ură abia camuflată de formulele reci pe care le folosea, vorbitoarea începu să critice referatul sovieto-indian. Toma sesiză freamătul dezaprobator al întregii săli. După cîteva banale considerații de statistică biologică, dr. Karin Celsing atacă tema centrală a referatului:

— Efectul nociv al radiațiilor pe care le produc exploziile nucleare îndepărtate de zonele locuite este cu totul neînsemnat față de efectul degenerescenței naturale a speciei umane. Din o mie de monștri născuți, cel puțin 998 s-ar fi născut chiar dacă n-ar fi avut loc nici o explozie nucleară experimentală. Fenomenul la care asistăm este accelerarea naturală a procesului de degenerare a rasei umane și nu pretinsul efect al radiațiilor nocive asupra eredității...

Colecția Povestiri Științifico-Fantastice cpsf.info

...Cu privire la problema înapoiaților mintali, care formează obiectul unui referat anunțat, ne vom spune de pe acum părerea...

...Vorbiți despre datoria societății față de invalizii fizici și psihici, de obligațiile omului normal față de omul scos din rîndurile societății în care se naște. Nu există nici un sens rațional într-o astfel de morală. Ce alt obiectiv poate avea societatea decît propria sa existență și dezvoltare? Ce alt sens se poate descoperi în morala fiecărei societăți în parte și a întregii societăți în ansamblul ei?

Efortul pentru menținerea invalizilor nu are nici o justificare rațională. Pentru ei și pentru societatea care-i menține, acțiunea de conservare și de cultivare a debililor mintali, a deficienților sau întîrziaților este la fel de absurdă. Eutanasia * este singura soluție rațională.

Ca toți cei care luau cuvîntul în completare sau la discuții, Karin Celsing vorbise de pe locul ei, la microfonul individual al fotoliului. Țăcănitul de deconectare a microfonului vestea că și-a încheiat intervenția.

Reacția participanților nu se manifestă imediat. Trecură cîteva clipe de tăcere concentrată.

Simțeai în atmosfera sălii un protest gata să se reverse peste reținerea obișnuită a oamenilor de știință. Sicard fremăta pe scaunul prezidențial. S-ar fi ridicat de la locul său și ar fi dat glas mîniei și indignării, dar era președintele congresului.

Căută o soluție mai potrivită. Cumpăni în cîteva clipe toate posibilitățile. Și, inspirat, bătrînul profesor se opri la hotărîrea de a opune acelor idei antiumane unul dintre referatele cele mai limpezi, care tratau problema celor scoși din rîndurile societății.

— Cel mai adecvat și eficace răspuns la afirmațiile bizare ale doamnei dr. Celsing socot că este referatul oamenilor de știință romîni.

---

* Ideea antiumană de a ucide pe incurabili sub pretextul curmării suferințelor lor și însănătoșirii societății. Această „concepție" a stat la baza odioaselor crime ale hitleriștilor *(n.a.)*.

Povestiri științifico-fantastice cpsf.info

Toma Alexandrescu fu chemat la tribună pentru a verbi în numele delegației romîne. Surprins, el avu o clipă senzația că nu va fi în stare să pronunțe nici o frază. Totuși, pe măsură ce se apropia de tribună, gîndurile i se limpezeau. Cînd ajunse sus aruncă o privire asupra sălii și nu putu distinge decît figura absentă a nordicului și chipul de o frumusețe rece, sfidătoare al femeii care vorbise. Nesiguranța și emoția dispărură de la primele cuvinte.

Toma nu intră direct în subiectul referatului său.

— Îngăduiți-mi să mă opresc o clipă la cele ce s-au afirmat aici. Ipoteza degenerescenței naturale a speciei umane mi se părea că e de mult îngropată în cimitirul vechilor prejudecăți. Doctorița Celsing, ale cărei lucrări n-am avut pînă acum prilejul să le citesc, încearcă azi să invoce spectrul acestei inumane ipoteze. Nu voi încerca să analizez premisele pe care oponenta își intemeiază concluziile. Oricît ar fi de „ispititoare" perspectiva degenerării ce ni se oferă, mie personal mi se par mai interesante rezultatele măsurărilor, datele experimentale, concluziile teoretice sănătoase și lupta pentru viață. Efectele tragediilor de la Hiroșima și Nagasaki, exploziile subterane din America nu sînt cunoscute domnei Celsing? Nu-i sînt suficiente jertfele inutile și absurde de pînă acum?

Am încercat să-mi explic determinantele extraștiințifice ale ipotezei expuse. Și am ajuns, domnilor, la singura explicație posibilă. Doctorița Celsing se referă, probabil, la cei care nu s-ar sfii astăzi, după atîția ani de la acordul internațional cu privire la încetarea experiențelor nucleare, să înceapă serii de explozii nucleare pe Lună și pe planete. Da, domnilor. Aceștia sînt într-adevăr niște degenerați. Dar ei sînt prea puțini la număr pentru a permite generalizarea, doctore Karin Celsing. Cred că de ei nu trebuie să ne ocupăm la acest congres. Este o formă de alienație mintală cu implicații politice, față de care alte mijloace decît cele din arsenalul nostru sînt eficace.

Aplauze călduroase subliniară acordul sălii.

cpsf.info

Așteptînd să se facă liniște, Toma se uita la Karin Celsing și la omul de lîngă ea. Nu se înșela: omul cu figura nordică îl privea la rîndu-i. Ticul său nervos dispăruse.

Referentul trecu la subiectul comunicării.

Ideile strict înlănțuite, expuse pe puncte se îmbogățeau cu o vibrație de participare personală, care solicita atenția ascultătorilor. Biofizicianul privea tot mai rar la textul din fața lui. Întorsese o singură dată o foaie a manuscrisului. Începu să vorbească liber. Nu omitea nici un argument, nici o dată cifrică, nici un rezultat experimental. Și totuși expunerea avea ceva înaripat. Toma vorbea despre institutul experimental de pe malurile Snagovului, despre copiii veniți acolo din toate țările lumii și despre efectele tratamentului biofizic asupra acestor bolnavi, ce păreau condamnați la o existență animalică. Descria cazuri de transformări uluitoare.

Pe ecranul sălii se desfășurau ilustrațiile cinematografice ale cazurilor descrise de vorbitor. Mame mute de durere în fața unor copii inerți; aceiași copii jucîndu-se și dansînd, lucrînd la mașini de calculat. Ochii fericiți ai unor mame...

Copii cu priviri rătăcite, apucînd nesigur obiectele. Aceiași copii transfigurați, vii, lovind cu precizie mingea sau acordîndu-și vioara.

În fața sălii se desfășura, în imagini și cuvinte, un film al zămislirii bucuriei prin știință.

Propunerea de rezoluție ce cuprindea ideea de a se realiza un mare institut internațional de tratare și reeducare a înapoiaților mintali, pe teritoriul internațional prevăzut pentru experiențele de terapeutică a bolilor sociale, suna ca un apel adresat umanității. ca o chemare la întrecere a tuturor forțelor creatoare ale oamenilor de știință de pretutindeni:

„Să folosim mijloacele pe care le avem, să ne unim eforturile pentru ca acestor copii, pe care boala i-a condamnat la o viață subumană, să le dăm fericirea de a simți fiorul înțelegerii, al cunoașterii și al creației“.

Minute în șir durară aplauzele. Emoționată, convinsă, cucerită, sala își exprima călduros adeziunea.

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

Cuasiunanimitatea voturilor pentru rezoluția propusă de referentul romîn era răspunsul clar pe care membrii congresului îl dădeau nu numai referatului ținut de Toma Alexandrescu, ci și intervenției doctoriței Karin Celsing.

Reprezentanții delegațiilor științifice se angajau să pună la dispoziția Institutului internațional „Orizonturi" toate metodele terapeutice elaborate în cadrul fiecărei țări participante.

În cuvîntul de închidere a ședinței din ziua aceea, profesorul Sicard aminti delegaților de vechii pionieri francezi ai luptei pentru educarea înapoiaților mintali. El pomeni de doctorul Ytard din Provence, care și-a închinat cinci ani din viață pentru a smulge din inerție pe „sălbaticul din Aveyron" *, de Edouard Seguin și de întreaga pleiadă de pedagogi care au încercat în secolul al XIX-lea să ducă o luptă peste puterile epocii lor. Sicard felicită din inimă pe Toma Alexandrescu, care „a prezentat în mod sistematic mijloacele care pot transforma visul vechilor pedagogi într-o realitate".

Deși simțea că-l năpădește un val cald de emoție, Toma observa mișcările celor două personaje. Se îndreptau spre ieșire. Treceau pe lîngă el. Femeia îl privea. Ea se întoarse spre partenerul ei. Pronunțase un nume. De unde-i venea lui Toma ideea că știa acest nume, deși nu-l auzise bine? Numele-i suna în urechi. Toma făcea eforturi să-și amintească: Walmer... Walter...

Nu mai putea gîndi la nimic altceva. Hotărî să se ducă la secretariatul congresului pentru a consulta lista participanților... Deodată însă, ca și cum s-ar fi așezat într-o ordine potrivită niște fragmente risipite ale unui desen, în mintea lui Toma se ivi numele căutat: Almer. Și întîlnirea cu Laura, povestirea ei despre emisia radiofonică întreruptă: „«Lilly» la puterea minus unu... pericol, Mister Almer...".

---

* Numele dat unui copil de 12 ani găsit în pădure (unde trăise printre animale, de la începutul vieții sale) și asupra căruia doctorul francez Ytard făcuse, la începutul secolului al XIX-lea, primele experiențe de educare a înapoiaților mintali (*n.a.*).

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE cpsf.info

Toma nu se îndoia sau nu mai voia să se îndoiască de legătura dintre acest Almer și perturbațiile ivite în cursul experienței nr. 27. Dar avea nevoie de confirmări. Orice informație suplimentară putea să-i fie de folos. Trebuia să-i avertizeze pe cei de la București, să le transmită tot ce ar fi putut contribui la descoperirea sursei perturbațiilor.

Seara, într-un grup la bufet, doi medici psihiatri vorbeau despre cineva care prezenta certe semne de nevroză actinică. Un corespondent american, care-și sorbea lîngă ei whiskyul, începu să facă o ciudată reclamă personajului... „un geniu al tehnicii, domnilor... un Edison modern".

Biofizicianul romîn se interesă despre cine se purta discuția.

— Despre Kurt Almer, domnule, cunoscutul ciberneo-atomist...

*

În aceeași zi, Toma vorbi cu Florea la televizofon pentru a-l chema la Paris și pentru a-i confirma bănuiala în legătură cu ciudatul Almer. Congresul avea să mai dureze trei zile, și în acest răstimp ei doi ar fi putut acționa într-un fel pentru a descoperi elemente noi. Intrarea în comunicare directă cu acest Almer li se păru amîndurora mijlocul de a pătrunde în miezul chestiunii. În calitatea lui de cibernetician și conducător al experienței nr. 27, Florea era omul cel mai indicat. Urma ca el să discute cu profesorul Mureșan și să-l convingă de oportunitatea plecării la Paris, obținînd pentru aceasta o delegație de participare la lucrările congresului. Între timp, Toma avea să încerce să afle mai multe despre Almer.

Cînd Florea îi expuse profesorului Mureșan tot ce aflase și intenția de a pleca imediat la Paris, el nu întîmpină nici o rezistență. Profesorul nu mormăi: „Asta-i treaba altora, noi nu ne ocupăm de anchete, facem cercetări", așa cum se așteptase Florea. Dimpotrivă. „De data asta — spuse Mureșan — este bine să încercăm totul, chiar dacă e vorba de a înfrunta riscuri personale".

Colecția Povestiri Științifico-Fantastice cpsf.info

Uimit de acest efect al informării lui şi amuzat de reacţia tinerească a „Tigrului“, Florea se încumetă să întrebe:

— Ce vă face să atribuiţi bănuielilor lui Alexandrescu atîta pondere şi să fiţi atît de repede de acord cu noi?

În loc de răspuns, profesorul cotrobăi puţin prin sertarele biroului la care se afla şi scoase o fotografie pe care o puse în faţa lui Florea. Reprezenta un grup de femei şi bărbaţi aşezaţi în jurul unei mese ovale. În colţul din dreapta sus, o însemnare cu cerneală: „Geneva“ şi o dată calendaristică. Dintre cei 14 oameni din fotografie, Florea îl recunoscu doar pe Mureşan.

— Pe omul de care-mi vorbeşti îl cunosc foarte bine. Vezi în partea stîngă a mesei un grup de trei; pe cel din mijloc îl cheamă Kurt Almer, iar femeia de lîngă el este asistenta lui. După cum vezi, m-am întîlnit pentru ultima oară cu acest om acum trei ani la Congresul de la Geneva. Nu avea păr cărunt pe atunci. Era un fizician multilateral, printre altele un priceput constructor de maşini cibernetice. Îmi aduc bine aminte de comportarea lui bizară la lucrările congresului. Timp de două zile fusese prezent şi activ la toate şedinţele, uimindu-ne pe toţi prin fineţea observaţiilor, prin rapiditatea cu care se orienta în temele dezbătute şi mai ales printr-o extraordinară uşurinţă de a trece de la aspectele teoretice la cele practice, de proiectare, construcţii şi măsurare. A treia zi însă, aproape că nu-l mai recunoscurăm. Părea departe de tot ce se petrece în jurul său. Se aşeza ca un automat la locul lui şi nu scotea un cuvînt. Da! Îmi amintesc perfect de această uluitoare transformare de la o zi la alta. Părea că nu mai sesizează nimic, că totul trece pe lîngă el fără să stîrnească nici o reacţie.

După lucrările de la Geneva, n-am mai auzit nimic despre omul acesta cu care fusesem în corespondenţă înainte de congres. N-am mai primit nici un răspuns la comunicările ştiinţifice pe care obişnuiam să i le trimit. N-am mai citit nicăieri nimic de el şi nici despre el. Astăzi aud din nou de la voi numele Kurt Almer. Ţinînd seamă de împrejurările în care-şi face apariţia, este atît de improbabil să fie vorba

ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE cpsf.info

de altcineva, încît nici nu merită să luăm în considerare o astfel de ipoteză. Şi dacă este acelaşi Kurt Almer, presupunerea lui Alexandrescu începe să-mi pară plauzibilă. E o pistă prea interesantă pentru a nu merge pe ea. Îţi faci bagajele şi pleci mîine. De formele de plecare mă voi ocupa personal. Nu-ţi pot da prea multe indicaţii. Totul depinde de împrejurările în care vei putea acţiona la Paris. Vei stabili cu Alexandrescu modalităţile de lucru. Contez pe tactul şi luciditatea voastră. Dacă este nevoie, faceţi şi pe detectivii. Nu daţi înapoi pînă nu vă convingeţi că acest personaj nu are nimic comun cu perturbaţiile ivite în lucrările noastre. Iar dacă are ceva comun trebuie descoperite metoda de intervenţie şi scopul urmărit. Va fi poate greu să cîştigaţi încrederea acestui om, dar jocul trebuie urmat după toate regulile artei. Nu trebuie să-ţi mai spun că orice imprudenţă ar putea compromite totul.

Pentru a intra în contact cu Almer, folosiţi numele meu. Amintiţi-i, dacă veţi mai avea cui, de excursia prin Alpi, de relaţia Almer-Mureşan pentru calculul cantităţii de informaţii.

Ştiu că omul lucrează cu substanţe speciale, radioactive, sub acţiunea razelor solare. Urmăreşte pe această cale autotransformări cibernetice, sub influenţa mediului. Nu ştiu ce utilitate practică ar avea o astfel de autotransformare, dar oricum, din moment ce te poţi întîlni cu radiaţii radioactive, ia-ţi medalioane, microbaterii şi tot ce mai trebuie. Nu mi se pare grijuliu în problemele de protecţie acest Almer. Dovadă boala lui actinică...

Pe figura lui Neacşu nu puteai citi impresia pe care i-o făcea comunicarea profesorului. Doar mişcarea abia perceptibilă a pleoapelor şi urma unui zîmbet ţi-ar fi dat temei să bănuieşti freamătul interior şi un fel de plăcere stăpînită.

Se scurseră cîteva clipe de tăcere pînă cînd Florea rosti în chip de încheiere:

— Trebuie deci să explorez terenul necunoscut, fără legătură cu spatele frontului.

— Cam aşa, cam aşa! mormăi profesorul.

(Continuare în numărul viitor)

COLECŢIA Povestiri ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE cpsf.info

AŞTEPTĂM ANUL 1999

Un eveniment atît de interesant şi mai ales atît de rar (ultima a avut loc în 1816) ca o eclipsă totală de Soare nu putea trece neobservat de cercul nostru de studii ştiinţifice.

Cu vreo două luni în urmă, am intrat în fierberea şi în emoţiile pregătirilor. In întrunirile sale obişnuite, consiliul de conducere al cercului de studii ştiinţifice („C. St. Şt.") a alcătuit un vast program de cercetare, cuprinzînd aproape majoritatea observaţiilor ce se pot face asupra acestui fenomen. Dar ne ameninţa vremea! Atunci am programat 6 bilete de avion, ne-am pus la dispoziţie 2 automobile, pentru a lupta din toate puterile cu natura, dacă aceasta ne-ar fi fost răuvoitoare.

Dimineaţa lui 15 februarie era foarte promiţătoare, aşa că cele două echipe de observare, formate conform programului, s-au îndreptat spre locurile stabilite. Acestea erau la 6,5 km distanţă unul de altul, pentru a se putea profita cît mai mult de golurile plafonului de nori în cazul vremii urîte.

Toată aparatura, formată din 4 aparate de fotografiat, două camere fotografice cu distanţele focale de 1,33 m şi 0,5 m (ambele construite după un proiect propriu), 3 lunete Galilei, 2 lunete astronomice, 4 termometre etc., a fost instalată cu multă precauţie.

Se apropia $8^h\ 43^m$. Cerul era semiînnorat, dar speram încă într-o inseninare. La un moment dat, s-a făcut senin aproape complet şi am hotărît să nu mai folosim observaţia din avion şi să nu mai plecăm cu maşina la Alexandria (unde aveam de gînd), deoarece ar fi însemnat să renunţăm la cea mai mare parte a aparatelor pe care nu le puteam transporta. Aceasta a fost o greşeală, întrucît cerul a început să se înnoreze din ce în ce mai tare şi n-am putut profita de condiţii favorabile. Momentul cel mai important — totalitatea — ne-a găsit sub o impenetrabilă pătură de nori. Am reuşit totuşi să luăm 39 de fotografii, dintre care 20 color şi 19 alb-negru, cu sau fără lunetă (Rugescu D., Nemeş G., Simu M.). Dintre acestea, 18 sînt reuşite, surprinzînd Soarele prin spărturi de nori.

Dar observaţiile nu s-au rezumat numai la fotografiere — deşi aceasta joacă rolul cel mai important. A fost întocmit un grafic al variaţiei temperaturii în funcţie de faza eclipsei (Vasilache D.); s-au făcut observaţii asupra vitezei vîntului etc. (Vasilache D., Zamfiroiu G.). Deşi am înregistrat pe bandă de magnetofon deformările emisiunilor posturilor de radio situate la mare distanţă, totuşi nu s-au observat variaţii distincte (s-a recepţionat un post pe 15 m lungime de undă). De asemenea, observaţiile făcute asupra gravitaţiei cu un pendul gravitaţional de construcţie proprie (Necşoiu D.) n-au dat rezultate valabile.

Fără îndoială, rezultatele sînt mult mai multe, dar spaţiul restrîns nu-mi permite să le expun. Cei care doresc să le afle ne pot scrie pentru a colabora în prelucrarea datelor obţinute.

Vremea nefavorabilă nu ne-a descurajat; noi aşteptăm cu nerăbdare anul 1999, cînd acelaşi fenomen va fi vizibil în ţara noastră.

VASILACHE DAN
membru al „C. St. Şt."
al Liceului nr. 1 Bucureşti

COLECŢIA Povestiri ştiinţifico-fantastice
cpsf.info

Tiparul: Combinatul poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPȘF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREŢUL 1 LEU